

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Remissvar 2025-09-24

Marcus Ekholm,
marcus.ekholm@karlstad.se

Remissvar - Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet

Dnr KS/2025:355 Dpl 1.1.4.4

Sammanfattning

Karlstads kommun har utsetts till remissinstans för SOU 2025:67 Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet”. Remissvar ska inkomma till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 17 oktober 2025.

Karlstads kommuns synpunkter

En fungerande flygtrafik är en förutsättning för ett sammanhållet och konkurrenskraftigt Sverige. Arlanda flygplats spelar en helt central roll som nationell och internationell port till Sverige – både för näringslivet, offentlig verksamhet, forskning och civilsamhälle. Samtidigt är Arlanda beroende av ett välfungerande nät av regionala flygplatser som möjliggör tillgänglighet för hela landet. I detta sammanhang har frågan om ansvaret för och finansieringen av regional flygtrafik varit ett återkommande ämne för diskussion, inte minst från kommuner och regioner som i praktiken bär ett allt större ansvar för sin egen tillgänglighet.

Redan 2019 tog Karlstads kommun och Region Värmland ett initiativ till förändring genom en motion till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kongress. Motionen syftade till att ge kommuner och regioner bättre verktyg att upphandla flygtrafik utifrån lokala behov – eller att staten, i första hand, skulle återta det övergripande ansvaret för de regionala flygplatserna. I motionen betonades att fungerande flygförbindelser är avgörande för tillväxt, kompetensförsörjning och näringslivets konkurrenskraft – inte minst i regioner med långa avstånd och svagare infrastruktur. Motionen bifölls, och sedan dess har SKR arbetat utifrån dessa intentioner.

I ljuset av detta är det därför mycket positivt att regeringen i sin debattartikel den 30 september 2025 aviserar en kraftigt ökad satsning på regionala flygplatser. Artikeln bekräftar det växande politiska och samhällsekonomiska stödet för en mer sammanhållen flygpolitik, där såväl

Arlanda som de regionala flygplatserna erkänns som strategiskt viktiga delar av ett nationellt transportsystem. Ett starkt Arlanda förutsätter starka regionala flygförbindelser – och vice versa.

Mot denna bakgrund välkomnar vi remissen *Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet*, och ser behovet av att knyta an till tidigare initiativ från kommuner och regioner, för att säkerställa en hållbar och långsiktig infrastrukturpolitik som fungerar för hela landet.

Karlstads kommun menar att utredningen stärker Arlandas roll, men lyfter också behovet av att säkra tillgängligheten från hela landet. Vilket innebär fortsatt och utökat stöd till regionala flygplatser, särskilt där marknadsförutsättningarna är svaga men samhällsnyttan stor.

Beredskapsperspektivet

Karlstads kommun anser att beredskapsperspektivet behöver belysas ytterligare med koppling till de regionala flygplatserna. För att säkerställa ett robust och motståndskraftigt transportsystem är det avgörande att stärka både beredskap och redundans inom flygplatssystemet. Redundans innebär att det finns alternativa resurser och lösningar som kan aktiveras vid störningar eller kriser. Det kan handla om att flera flygplatser inom ett geografiskt område har kapacitet att ta över trafik vid driftstörningar, att det finns reservsystem för el, IT och kommunikation, samt att logistikflöden för gods och post kan omdirigeras vid behov. Även personalresurser och kompetens bör kunna omfördelas snabbt mellan flygplatser för att upprätthålla driften.

Ur ett nationellt perspektiv handlar detta även om att säkerställa tillgänglighet till flygtransporter i hela landet, inklusive glesbygd och mindre orter. Regionalt är flygplatser ofta en del av samhällsviktig infrastruktur, exempelvis för ambulansflyg, brandflyg eller transporter av mediciner och organ. Genom att bygga in redundans och stärka beredskapen i flygplatssystemet ökar samhällets krisförmåga, näringslivets tillgänglighet och logistik, samt försvarsförmågan – samtidigt som resenärernas trygghet och tillit till transportsystemet stärks.

Behov av samordning

Utredningen betonar vikten av nationell samordning mellan flygplatser, vilket kan öppna för stöd eller samarbetslösningar som gynnar regionala flygplatser. Karlstads kommun understryker att det krävs politiska beslut och resurser för att förverkliga utredningens intentioner.

Behov av fungerande regionala flygplatser

Många regioner som Karlstad är beroende av goda flygförbindelser för konkurrenskraft och attraktivitet. Genom att satsa på Arlanda som nationell huvudflygplats ökar behovet av fungerande regionala flygplatser för att förse Arlanda med resenärer som ska resa vidare. Karlstads kommun

understryker vikten av en fungerande regional flygplats som en förutsättning för att Arlanda ska kunna vara hela Sveriges huvudflygplats.

Karlstads kommun vill tydligt understryka vikten av att Karlstads Airport ges förutsättningar att upprätthålla och utveckla flygförbindelser till flera strategiskt viktiga destinationer, utöver Arlanda. Bland dessa återfinns bland annat Kastrup i Köpenhamn, som utgör en central knutpunkt för internationella resor.

En mångfald av flygdestinationer är avgörande för att möta det regionala näringslivets behov. Värmlands näringsliv präglas av hög rörlighet, internationella affärsrelationer och en stark anpassningsförmåga till förändrade marknadsförutsättningar. Företagens behov av såväl nationella som internationella resmål förändras kontinuerligt, vilket innebär att efterfrågan på specifika flyglinjer varierar över tid.

Mot denna bakgrund anser Karlstads kommun att det är av yttersta vikt att staten möjliggör upphandling av flyglinjer till fler destinationer än enbart Arlanda. En sådan flexibilitet i de statliga upphandlingsprocesserna är nödvändig för att säkerställa att flygtrafiken från Karlstad fortsatt kan bidra till regionens ekonomiska tillväxt, stärka dess internationella konkurrenskraft och fungera som en effektiv transportlänk för näringslivet.

Karlstads kommun anser att staten bör ta ett långsiktigt ansvar för de regionala flygplatserna och utöka trafikplikt, bredda samverkan, ge stöd till hållbar omställning samt understryka de regionala flygplatsens roll för både näringsliv och beredskap.

Linda Larsson
Kommunstyrelsens ordförande

Ulrika Jansson
Kommundirektör